

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

LEI code: 549300BH78WPPJ4PPU81

Versie	Datum	Door	Status	Omschrijving wijziging incl. aanleiding
1.0	19-12-2022	Uitvoerend Bestuurder	Definitief	Format is opgesteld o.b.v. van de template bijlage I van gedelegeerde verordening SFDR (level 2). Hierbij is een vertaling gemaakt van het door het bestuur vastgestelde beleid duurzaam beleggen naar het beleid m.b.t. de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheid.
2.0	11-04-2023	Uitvoerend bestuurder	Definitief	<p>O.b.v. best practices in de markt zijn de volgende aanpassingen gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Versiebeheer is toegevoegd; - De samenvatting is uitgebreid met de indicatoren die door Oak Pensioen worden geprioriteerd. - Algemeen: korter en bondiger waar mogelijk. Deze verklaring gaat in op de belangrijkste ongunstige effecten en niet op de incorporatie van duurzaamheidsrisico's. Daarnaast verwijzingen naar het Parijs akkoord eruit gehaald; - Onderdeel 1, beschrijving beleid: De koppeling is gelegd tussen de instrumenten en het due diligence proces. Een verwijzing is gemaakt naar de instrumenten zoals die zijn opgenomen in de tabel. - Onderdeel 1: toelichting geven op een eventuele foutmarge (verplicht onderdeel) in het due diligence proces.

				<ul style="list-style-type: none"> - Data: onderbouwing voor de keuze voor MSCI is toegevoegd. - Tabel: Ingekort en hier vooral de instrumenten genoemd evt. per beleggingscategorie. Indicator 11 geprioriteerd, deze kan in samenhang worden gezien met indicator 10 en de inhoud van het IMVB-convenant. - Engagementbeleid: PAI-indicatoren waar rekening mee wordt gehouden in het engagementbeleid zijn opgenomen en er is toegevoegd dat er passende maatregelen worden genomen wanneer er geen sprake is van een reductie over meer dan een periode. - Twee vrijwillige indicatoren zijn toegevoegd.
3.0	27-6-2023	Uitvoerend bestuurder	Definitief	Data per 30 juni 2023 toegevoegd
4.0		Uitvoerend bestuurder	Definitief	Data per 31 december 2023 toegevoegd

Samenvatting

Het pensioenfonds wordt aangemerkt als "financiële marktdeelnemer" in de zin van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (EU/2019/2088) [SFDR]. Als financiële marktdeelnemer is het pensioenfonds verplicht een verklaring op de website te plaatsen waaruit is op te maken of deze negatieve duurzaamheidsimpact meeweegt en hoe het due diligence beleid hierop is afgestemd.

Deze verklaring heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2023. Volgend uit de SFDR transparantievereiste, dient deze verklaring als informatieverstrekking aan de deelnemers van het pensioenfonds. Het pensioenfonds zal jaarlijks een verklaring omtrent ongunstige effecten op de website plaatsen.

Het pensioenfonds neemt de belangrijkste ongunstige effecten, in de zin van de SFDR-verordening, van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Dit betekent dat het pensioenfonds eventuele negatieve effecten op mens, milieu en goed bestuur meeweegt bij de beleggingsbeslissingen.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van milieu zijn de indicatoren 1 t/m 4: Broeikasgasemissies, Koolstofvoetafdruk, Broeikasgas-intensiteit en blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen.

De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale thema's zijn de indicatoren 10, 11, 13 en 14: Schenders en ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor de naleving van de beginselen van de UN Global Compact of de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de OESO, genderdiversiteit raad van bestuur en blootstelling aan controversiële wapens.

De belangrijkste maatregelen die het pensioenfonds hierop neemt zijn uitsluiten en engagement- en voting. De exacte invulling van deze instrumenten kan verschillen per beleggingscategorie en vermogensbeheerder.

Deze verklaring omtrent ongunstige effecten gaat nader in op de volgende onderwerpen:

1. **De identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.**
  - o Hierin wordt het beleid dat het fonds uitvoert om negatieve impact op ecologische en sociale factoren te identificeren, beoordelen en prioriteren.
2. **De belangrijkste ongunstige effecten.**
  - o Wat het pensioenfonds momenteel als negatieve effecten beschouwt en de doelstellingen en acties die zijn gepland om de belangrijkste negatieve duurzaamheidseffecten te adresseren wordt in dit onderdeel beschreven.
3. **Het engagementbeleid.**
  - o Het pensioenfonds gaat de dialoog met partijen aan om duurzaamheidskwesties te adresseren. In dit deel wordt omschreven hoe dit in het kader van ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren is vormgegeven
4. **Verwijzing naar internationale normen**
  - o De internationale normenkaders waar het fonds zich aan committeert en waarin gedragscodes voor verantwoord ondernemen voor bedrijven en internationaal erkende normen voor due diligence worden voorgeschreven, worden in dit deel beschreven.

1. Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Oak Pensioen voert de pensioenregeling uit naar een optimale kwaliteit, zorgvuldigheid en openheid. Oak Pensioen kan als lange termijn belegger ook een bijdrage leveren aan duurzame ontwikkeling. Bij het beleggen kijken we daarom niet alleen naar de (verwachte) winstgevendheid van een bedrijf, maar ook naar het handelen van een bedrijf of land en welke negatieve impact deze heeft op mens en milieu. Hierbij houden wij rekening met milieubeleid, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur in brede zin en met bijzondere aandacht voor de thema's: klimaatverandering, arbeidsnormen, verantwoorde consumptie en productie, goede gezondheid en welzijn en het bijdragen aan afschaffing van kinderarbeid

Methodologie, onze aanpak

Wij voeren een beleid duurzaam beleggen. Hierin is vastgelegd hoe wij met onze beleggingen rekening houden met de impact op mens en milieu. Hierin beschrijven wij onder andere welke ESG-instrumenten wij inzetten om ongunstige effecten te identificeren, prioriteren en beheersen dan wel te kunnen mitigeren.

Wij zetten de volgende ESG-instrumenten in:

- Engagement en Stemmen: via onze vermogensbeheerder wordt het gesprek met bedrijven aangegaan over milieubeleid, sociale omstandigheden en goed ondernemingsbestuur. Deze gesprekken moeten uiteindelijk leiden tot verbeteringen van de ondernemingen op de genoemde onderwerpen. Ook wordt er via onze vermogensbeheerders gestemd op aandeelhoudersvergaderingen.
- Uitsluiten: Oak Pensioen belegt niet in een aantal landen, sectoren en bedrijven. Het uitsluitingsbeleid van het pensioenfonds is gebaseerd op:
  - Grove en structurele schendingen van de algemene principes van de UN Global Compact over mensenrechten, arbeid, milieu en anticorruptie;
  - Wettelijke verplichtingen ten aanzien van beleggingen in ondernemingen met activiteiten in de wapenindustrie;
  - Internationale verdragen die door Nederland zijn ondertekend;
  - Uitsluitingen gekoppeld aan de thema's van het pensioenfonds.
- Insluiten: wij kijken naar hoe ondernemingen omgaan met mens en milieu en goed ondernemingsbestuur. Wij willen meer beleggen in bedrijven die goed omgaan met deze onderwerpen.

Bij onze (potentiële) beleggingen wordt onderzoek gedaan, zodat wij eventuele negatieve effecten van een belegging op de duurzaamheid kunnen identificeren en prioriteren. Dit proces wordt het ESG due diligence proces genoemd. Dit ESG due diligence proces passen wij toe op basis van het convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB-convenant) en de principes van de UN Global Compact. Dit doen wij door de 6 stappen van de OESO-richtsnoeren voor verantwoordelijke investeerders te doorlopen. Deze bestaan uit het identificeren van (potentiële) negatieve effecten; het stoppen, voorkomen en mitigeren, en voorzien in dan wel meewerken aan herstel. Oak Pensioen verwacht van zijn vermogensbeheerders dat de OESO-richtsnoer als leidraad wordt gehanteerd en het pensioenfonds vraagt de vermogensbeheerders daarbij de thema's van het pensioenfonds mee te wegen. De vermogensbeheerders gebruiken onafhankelijke dataproviders om de beleggingen te beoordelen. Het pensioenfonds controleert de toepassing van het proces jaarlijks. De bevindingen worden gearchiveerd. Dit proces geeft inzicht in eventuele foutmarges.

Voorafgaand aan het ESG due diligence proces wordt het uitsluitingsbeleid toegepast. De due diligence waar de voting- en engagementactiviteiten zijn inbegrepen, wordt uitgevoerd door de vermogensbeheerders.

In de tabel in paragraaf 2 beschrijven wij welke duurzaamheidsindicatoren op basis van dit proces worden geprioriteerd en welke ESG-instrumenten daarbij worden ingezet.

Data, de informatie die wij gebruiken

Wij gebruiken meerdere databronnen van meerdere dataleveranciers om de duurzaamheidskenmerken van de beleggingsportefeuille inzichtelijk te krijgen en hierop te kunnen sturen. De sociale en milieukenmerken van onze beleggingen zijn direct afkomstig van onze verschillende vermogensbeheerders. Onze vermogensbeheerders maken gebruik van zowel interne als externe bronnen om over de duurzaamheidskenmerken van de beleggingen aan ons te rapporteren. Deze informatie wordt door onze fiduciair adviseur verwerkt in kwartaalrapportages waarin over de duurzaamheidskenmerken van de beleggingsfondsen en mandaten wordt gerapporteerd. Door de beleggingsadviseur wordt op basis hiervan ieder half jaar een rapportage duurzaam beleggen opgesteld voor de gehele portefeuille.

Onze custodian stelt voor ons de specifieke kwantitatieve rapportages gericht op de ongunstige effecten van onze beleggingen. Ten behoeve van de beursgenoteerde beleggingen wordt gebruik

gemaakt van PAI-data die afkomstig is van de dataleverancier MSCI. Voor de niet beursgenoteerde beleggingen wordt de data over ongunstige effecten van de beleggingen direct door de vermogensbeheerders zelf aangeleverd.

De custodian heeft een uitgebreid onderzoek gedaan onder verschillende dataleveranciers. Hierbij zijn de gegevens van partijen met elkaar vergeleken, waarbij deze zijn beoordeeld op onder andere betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en volledigheid. Dit onderzoek heeft geleid tot de keuze voor de hierboven genoemde dataleverancier MSCI.

Governance, verantwoordelijkheden voor de uitvoering

Het beleid duurzaam beleggen van Oak Pensioen is leidend voor de manier waarop Oak Pensioen omgaat met de voornaamste ongunstige effecten van de beleggingen. Bij het beleid duurzaam beleggen van Oak Pensioen zijn verschillende partijen betrokken. Het bestuur stelt het beleid duurzaam beleggen vast en toetst periodiek of de uitvoering binnen de beleidskaders plaatsvindt. De uitvoering van het beleid duurzaam beleggen is de verantwoordelijkheid van de uitvoerend bestuurder vermogensbeheer die wordt bijgestaan door een externe beleggingsadviseur (tevens ESG-adviseur) en een fiduciair adviseur. De uitvoerend bestuurder vermogensbeheer legt verantwoording af aan de niet-uitvoerend bestuurders vermogensbeheer. Oak Pensioen heeft de uitvoering van het beleid duurzaam beleggen inclusief de voting- en engagement activiteiten uitbesteed aan de betreffende vermogensbeheerders voor de verschillende beleggingscategorieën die hierover ook (via de fiduciair adviseur) rapporteren.

Bovendien vinden wij het belangrijk om met de wensen van deelnemers ten aanzien van duurzaamheid rekening te houden. Daarom voeren wij deelnemersonderzoeken uit en raadplegen wij het Verantwoordingorgaan (VO) en de Sociale Partners omdat zij spreken namens belanghebbenden.

Op basis van ons beleid selecteert, monitort en beheert de fiduciair adviseur onze vermogensbeheerders. Wij rapporteren jaarlijks over de resultaten van het gevoerde beleid duurzaam beleggen in het jaarverslag en via een deelnemersoverzicht op de website. De fiduciair adviseur rapporteert ieder kwartaal over de duurzaamheidskenmerken van de beleggingsfondsen en mandaten. De externe ESG-adviseur rapporteert halfjaarlijks over het gevoerde beleid in relatie tot de doelstellingen uit het beleid duurzaam beleggen en de resultaten van het beleid. Hierin zijn ook de resultaten van de activiteiten stemmen en engagement opgenomen en de bijdrage van de impact beleggingen. Onze custodian levert ons de specifieke kwantitatieve rapportages gericht op de ongunstige effecten van onze beleggingen. Met behulp van deze rapportages krijgen wij inzicht in de voornaamste ongunstige effecten van onze beleggingen en de ontwikkeling hiervan. De rapportages stellen ons in staat om met de fiduciair adviseur en de vermogensbeheerders in gesprek te gaan en waar nodig bij te sturen. Hierbij wordt inzicht gegeven in de uitgevoerde activiteiten en de effectiviteit daarvan.

2. Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van 18 ongunstige effecten op duurzaamheid waarop op basis van de SFDR wetgeving in ieder geval gerapporteerd dient te worden. Daarnaast rapporteert Oak Pensioen nog over twee additionele ongunstige effecten

Naast een beschrijving van de ongunstige effecten is weergegeven of wij hier rekening mee houden en welke maatregelen wij hebben genomen, of voornemens zijn om te ondernemen, om de impact van

deze effecten te beperken en beheersen. Deze maatregelen bestaan uit de volgende ESG-instrumenten: uitsluiten, insluiten, engagement en stemmen.

Onze beleggingen bestaan uit discretionaire mandaten en beleggingsfondsen. Bij de discretionaire mandaten bepalen wij de inzet van de ESG-instrumenten. Bij beleggingsfondsen zijn wij afhankelijk van het beleid van de vermogensbeheerders. Bij de selectie, monitoring en evaluatie van de vermogensbeheerders wordt de inzet van de ESG-instrumenten om de impact van de ongunstige effecten te beperken, meegenomen.

Dit overzicht zal in de loop van de tijd worden bijgewerkt en daar waar nodig worden aangepast aan nieuwe inzichten en veranderingen in wet- en regelgeving. Op dit moment bevat het overzicht de hoogte van effecten per eind 2022 en per eind 2023.

INDICATOREN VOOR ONDERNEMINGEN WAARIN IS BELEGD					
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen

KLIMAAT- EN ANDERE MILIEU-INDICATOREN						
Broeikasgas-emissies (BKG)	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	42.671,31 ton	92.076,81 ton	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd.	Oak Pensioen stuurt op CO2-reductie in de portefeuille aandelen ontwikkelde landen.
		Scope 2-BKG-emissies	13.465,30 ton	28.304,12 ton		
		Scope 3-BKG-emissies	582.028,39 ton	777.723,74 ton		
		Totale BKG-emissies	638.157,95	898.073,33		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	339,01 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	326,98 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd.	Oak Pensioen past een uitsluitings- en insluitingsbeleid toe en voert voting- en engagement uit om zo de impact van dit effect te beperken voor de beleggingscategorie

						n aandelen en bedrijfsobligaties. Oak Pensioen onderzoekt de uitbreiding van de huidige CO2- reductie doelstellingen en het uitsluiten van ondernemingen die actief zijn in de fossiele sector per beleggingscategorie
	3. BKG**-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG**-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	833,61 ton/omzet in miljoen EUR	910,44 ton/omzet in miljoen EUR	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd.	
	4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	3,33%	4,52%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	
	5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van	100,00%	77,54%	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	

		hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen				
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten	7,001 GWh	21,4717 GWh	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	0,0773%	0,0174%	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd.	
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	24,73 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	290,65 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	

Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	3,2 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	840,18 ton/belegd vermogen in miljoen EUR	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	
-------	--	--	--	---	--	--

INDICATOREN VOOR SOCIALE THEMA'S EN ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN, EERBIEDIGING VAN DE MENSENRECHTEN EN BESTRIJDING VAN CORRUP Tie EN OMKOPING

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Sociale thema's en arbeidsomstandigheden	10. Schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische	Aandeel beleggingen in ondernemingen die betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	0,1575%	0,3785%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	Oak Pensioen belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij structurele en langdurige schendingen van de UN Global compact of de OESO-richtsnoeren en gaat het gesprek aan met bedrijven die

	Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)					de internationale normen (dreigen te schenden).
	11. Ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN-beginselen of OESO-richtsnoeren kunnen worden aangepakt	0,00%	31,55%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	Oak Pensioen gaat het gesprek aan met bedrijven die geen of onvoldoende procedures en compliance-mechanismen hebben voor het monitoren van de naleving van de UN Global Compact en de OESO-richtsnoeren.
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	10,89%	12,89%	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is	62,71%	53,02%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	Gelijkheid is een belangrijk thema in het engagement- en stembeleid van onze beheerder van de

		belegd, uitgedrukt als percentage van alle leden in de raad van bestuur				wereldwijde aandelenportefeuille ontwikkelde markten.
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersoneelsmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0%	0%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	Er wordt niet belegd in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens Beheersmaatregel: uitsluiting

INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN OVERHEDEN EN SUPRANATIONALE INSTELLINGEN						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Ecologisch	15. BKG**-intensiteit	BKG**-intensiteit landen waarin is belegd	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	0,00%	4,68%	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd	Wij beleggen niet in landen waar sprake is van schendingen o.b.v.

	schendingen van sociale rechten	(absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht.				internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland door het EU- en VN-lidmaatschap is gebonden. Beheersmaatregel: uitsluiting
--	---------------------------------	---	--	--	--	--

INDICATOREN VOOR BELEGGINGEN IN VASTGOEDACTIVA						
Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	Niet beschikbaar	0,0017%	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	

Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	Niet beschikbaar	7,58%	Oak Pensioen heeft dit effect niet geprioriteerd	
---------------------	---	--	------------------	-------	--	--

ANDERE INDICATOREN VOOR DE BELANGRIJKSTE ONGUNSTIGE EFFECTEN OP DUURZAAMHEIDSFACTOREN

Ongunstige effecten op duurzaamheid	Ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren (kwalitatief of kwantitatief)	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
	19. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd.	Oak Pensioen voert voting- en engagement uit om initiatieven voor koolstofemissiereductie te stimuleren voor de beleggingscategorieën aandelen en bedrijfsobligaties.
	20. Beleggingen in ondernemingen zonder een preventiebeleid voor arbeidsongevallen	Aandeel in beleggingen in ondernemingen zonder een preventiebeleid voor arbeidsongevallen	Niet beschikbaar	Niet beschikbaar	Oak Pensioen heeft dit effect geprioriteerd.	Oak Pensioen gaat het gesprek aan met bedrijven over arbeidsnormen.

3. Engagementbeleid

Oak Pensioen vindt het belangrijk om als betrokken investeerder op te treden en invloed uit te oefenen op het beleid van bedrijven. Dit betekent dat Oak Pensioen gebruik maakt van haar aandeelhoudersrechten en het gesprek (engagement) aangaat met bedrijven om zo de negatieve impact van deze ondernemingen op mens en milieu te beperken en goed bestuur te stimuleren.

Het Pensioenfonds sluit zich aan bij de uitgangspunten voor het stem- en engagementbeleid dat onze vermogensbeheerders voeren. Daarom houden wij bij de selectie van onze vermogensbeheerders rekening met deze uitgangspunten. Wij toetsen of de uitgangspunten aansluiten op de uitgangspunten en de thema's die het pensioenfonds belangrijk vindt.

De vermogensbeheerders voeren een normatief engagementprogramma uit waarbij de dialoog wordt aangegaan met ondernemingen waarbij er sprake is van een (dreigende) schending van de universele principes. Dit is ook het deel van het engagementprogramma waar het IMVB-convenant betrekking op heeft. Indicatoren die nu in ieder geval in de engagementtrajecten van de beheerder van de portefeuille aandelen ontwikkelde markten in aanmerking worden genomen zijn:

- **BKG-emissies;**
- **Koolstofvoetafdruk;**
- **BKG-intensiteit;**
- **Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen**
- **Schenders en ontbreken van procedures en compliance-mechanismen voor de naleving van de beginselen van de UN Global Compact of de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de OESO;**
- **Genderdiversiteit raad van bestuur.**

Daarnaast voeren de vermogensbeheerders een thematisch engagementprogramma uit. Hierbij is de doelstelling om op thema's het gesprek met ondernemingen aan te gaan om een positieve impact op ESG-criteria te maken.

Engagementtrajecten zijn langdurige trajecten. Wij vinden het belangrijk dat als ondernemingen onvoldoende voortgang laten zien, dat de vermogensbeheerders passende maatregelen treffen zoals ook wordt vereist vanuit het IMVB-convenant. Hierbij kan er via de vermogensbeheerder ook voor worden gekozen om in deze trajecten samen te werken met een groep investeerders, om op deze manier de kans van slagen van het traject te vergroten.

4. Verwijzingen naar internationale normen

In de manier waarop Oak Pensioen omgaat met de beleggingen laten wij ons leiden door internationale breed geaccepteerde normenkaders. Ons beleid duurzaam beleggen is hierop afgestemd. Wij verbinden ons aan de volgende codes, principes en standaarden voor verantwoord beleggen:

- **Wij hebben ons gecommitteerd aan het IMVB-convenant en voldoen aan de afspraken in het convenant;**
- **De OESO richtlijnen voor multinationale ondernemingen en principes van UN Guiding Principles on Business and Human Rights maken onderdeel uit van het beleid duurzaam beleggen;**
- **Wij ondersteunen de Principles for Responsible Investment (PRI) en verwachten dat onze vermogensbeheerders deze hebben ondertekend en zich hieraan houden;**

- Wij ondersteunen de UN Sustainable Development Goals en hebben thema's uitgekozen binnen ons beleid duurzaam beleggen die hieraan bijdragen;
- Wij beleggen niet in landen o.b.v. internationale verdragen die Nederland heeft ondertekend, of waaraan Nederland door het EU- en VN-lidmaatschap is gebonden.
- Wij ondersteunen het klimaatakkoord van Parijs. Daarom willen wij onze beleggingsportefeuille op de lange termijn zo veel als mogelijk in lijn brengen met de afspraken die hierin zijn gemaakt. Wij onderzoeken hierin concrete doelstellingen per beleggingscategorie.

Klimaatscenario's

In de ALM-studie zijn drie klimaatscenario's doorgerekend die gericht zijn op het transitierisico:

- 1) wereldwijde actie is erop gericht om doelstelling Parijs temperatuurstijging < 2 graden te behalen
- 2) Parijsdoelstellingen worden niet behaald, temperatuurstijging bedraagt circa 3,5%
- 3) Door grote actie bedraagt de temperatuurstijging < 1,5 graden.

Daarnaast heeft de fiduciair adviseur 2021 ESG-scenario's ontwikkeld t.b.v. de kwantitatieve portefeuille constructiestudie 2021. De veronderstellingen in deze scenario's zijn meer gericht op de kortere termijn. De grootste impact wordt hierbij verwacht vanuit klimaatontwikkelingen.

De uitkomsten van de beide analyses zijn meegenomen in de besluitvorming en in de vaststelling van het lange termijn strategisch beleggingsbeleid 2022-2024 en de normportefeuille 2022 en 2023.

5. Historische vergelijking

2023 is het tweede rapportagejaar van het PAI-statement. We geven hierbij een extra toelichting op de ontwikkeling van PAI-indicatoren ten opzichte van rapportagejaar 2022 voor onder andere indicatoren

- waarvoor bijvoorbeeld het pensioenfonds maatregelen neemt;
- waarvoor bijzonderheden zijn.

ESG-data is volop in ontwikkeling en steeds meer ondernemingen rapporteren hierover. De verwachting is dat dit met de implementatie van de CSRD zal toenemen. Ondanks de verwachte toename van databeschikbaarheid geldt voor 2023 dat deze vrijwel gelijk is gebleven, waarbij voor enkele onderdelen een mindere beschikbaarheid is. Dit is het gevolg het eerder beschikbaar stellen van de data ten opzichte van voorgaand jaar. Databeschikbaarheid is derhalve een belangrijke verklaring waarom de rapportagecijfers over 2022 en 2023 niet een op een met elkaar te vergelijken zijn.

CO₂-uitstoot

Oak Pensioen stuurt op CO₂-reductie in de portefeuille aandelen ontwikkelde landen. Oak Pensioen past een uitsluitings- en insluitingsbeleid toe en voert voting- en engagement uit om zo de impact van dit effect te beperken voor de belegging categorieën aandelen en bedrijfsobligaties. Door het gevoerde beleid en een lichte afname van databeschikbaarheid en dekking is er toch een daling te zien in PAI-indicatoren 1 en 3, de BKG-emissies voor ondernemingen. Ook PAI-indicator 2 (Koolstofvoetafdruk) toont een afname. en PAI indicator 3 (BKG-intensiteit) laat een afname zien.

De blootstelling aan ondernemingen die actief zijn in de fossiele brandstoffen (PAI-indicator 4) is ten opzichte van het voorgaande jaar iets afgenomen. Het uitsluitingsbeleid dat het pensioenfonds toepast binnen de beleggingsfondsen is ongewijzigd voortgezet in 2023.

Normschendersbeleid en uitsluitingen

PAI-indicatoren 10, 11, 12 en 14, welke beïnvloed worden door het uitsluitingenbeleid van het fonds laten allen een afname zien.

PAI-indicator 13 die genderdiversiteit binnen de raad van bestuur meet is toegenomen, hetgeen een positief resultaat betreft.